

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius, el. pristatymo dėžutės adresas 188604955
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, https://tm.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministerijai

2025-04- Nr.
Į 2025-04-10 Nr. 10-1228

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 41¹ straipsniu įstatymo projektą](#) (toliau – Projektas), [Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 5, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – Monitoringo projektas), [Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 45¹ straipsniu įstatymo projektą](#) (toliau visi kartu – projektai), teikia teisinę išvadą.

1. Siekiant tinkamai pagrįsti Projekto 1 straipsniu teikiamus siūlymus, reikėtų pildyti aiškinamąjį raštą, nurodant, kokie kriterijai lėmė konkrečių pastatų paskirčių išskyrimą (pavyzdžiui, kodėl nurodyti ne visi visuomeninių pastatų paskirties grupės pastatai). Taip pat, įvertinant teisės aktų hierarchijos principą, reiškiantį ir tai, kad ne įgyvendinamųjų teisės aktų reguliavimas nulemia įstatyminių reguliavimą, o atvirkščiai, siūlytina įvertinti galimybę nevardyti konkrečių pastatų paskirčių, atsižvelgiant į tai, kad jos nustatomos poįstatyminiu teisiniu reguliavimu (manyta, įstatyminiu reguliavimu nustčius kriterijus, pastatų grupės galėtų būti apibrėžiamos ir įgyvendinamajame teisės akte). Be to, toks reguliavimo modelis lemtų ir tai, kad šių sąvokų reikšmę (o atitinkamai ir įstatyminio reguliavimo apimtį) lemtų įgyvendinamųjų teisės aktų turinys, o tai neleistina pagal Konstitucinio Teismo doktriną. Tinkamam Projekto 2 straipsnio 2 dalies nuostatų taikymui, remiantis analogiškais argumentais, reikėtų įtvirtinti sąvoką „stacionarieji taršos kvapais šaltiniai“ bei nustatyti jos apibrėžtį.

2. Iš Projekto 1 straipsnio formuluotės „ar ūkio subjektai vykdo kvapų aplinkos monitoringą“ neina padaryti vienareikšmiškos išvados, ar šiuo atveju turimi tik tie subjektai, kurių prieš tai dėstomoje nuostatos formuluotėje pastatuose bus atliekama kvapų valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė; ar vis tik omenyje turimi visi kiti subjektai, o galbūt – tiek subjektai, kurių prieš tai dėstomoje nuostatos formuluotėje pastatuose bus atliekama kvapų valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė, tiek ir kiti subjektai. Priklausomai nuo Projekto rengėjų tikslų, reikėtų patikslinti (tuo atveju, jei omenyje turimi ne visi subjektai, aiškinamajame rašte reikėtų paaiškinti, kas atliks kitų subjektų priežiūrą).

3. Projekto 2 straipsnio 1 dalimi siūloma iš valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės vykdymo Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-

946 „Dėl Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“, nustatytos tvarkos išskirti kvapų kontrolę ir numatyti, kad ji vykdoma sveikatos apsaugos ministro patvirtintų Kvapų kontrolės taisyklių nustatyta tvarka. Įvertinus šį siūlymą, pirma, aiškinamajame rašte pasigendama informacijos, kodėl buvo taip nuspręsta ir kodėl būtent kvapų kontrolė išskirta iš visų kitų kontrolės rūšių; antra, tokiu siūlymu yra didinamas priimamų teisės aktų skaičius. Pastebėtina, kad pagal Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento 2 punktą vykdoma kontrolė ir Projekto 1 straipsnyje nurodytais atvejais, tuo tarpu pritarus Projekto 2 straipsnio 1 dalimi teikiamam siūlymui, reikėtų atitinkamai keisti Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamentą ir patvirtinti naują teisės aktą – Kvapų kontrolės taisykles. Argumentuotai nutarus neatsisakyti vertinamos nuostatos, siūlytina nustatyti jos atžvilgiu išimtį bendrojoje taisyklėje, dėstomoje vertinamos dalies pirmajame sakinyje.

4. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298,77 punktu, aukštesnės teisinės galios teisės akte taip pat turėtų būti vengiama nuorodų į konkrečius žemesnės galios teisės aktus. Tokiu atveju gali būti formuluojama nurodant ne konkretų, o bendrinį teisės akto pavadinimą ir subjektą, kuris tvirtina tą teisės aktą. Prašytina šiuo aspektu tikslinti Projekto 2 straipsnio 1 dalies formuluotę.

5. Įstatymuose reikėtų vengti vertinamojo pobūdžio nuostatų, todėl Projekto 2 straipsnio 2 dalyje siūlytina atsisakyti formuluotės „maksimaliai“.

6. Laikantis prielaidos, kad Projekto 3 straipsniu teikiamas siūlymas susijęs su konkrečios atsakomybės taikymu, šio straipsnio nuostatą „Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidų nustatymo metodiką <...> nustato sveikatos apsaugos ministras“ reikėtų tikslinti, pavyzdžiui, numatant aiškias ir konkrečias išlaidų rūšis, įtvirtinant požymius, pagal kuriuos konkrečios išlaidos būtų įtraukiamos ir pan. Kartu apsvarstyti galimybė minėtą nuostatą dėstyti analogiškai, kaip kad nustatyta Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6¹ straipsnio 9 dalyje.

7. Atsižvelgiant į Projekto 2 straipsnio 2 dalimi, 3 straipsniu teikiamus siūlymus, Projekto 4 straipsnis pildytinas taisyklėmis, taikytinomis pereinamuoju laikotarpiu tiems santykiams, kurie prasidėjo iki Projekto įsigaliojimo.

8. Monitoringo projekto 1 straipsniu papildžius Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo 5 straipsnio 3 punkto nuostatą „kvapų“ nuostata, darytina išvada, kad į aplinkos monitoringą patenka ir kvapų aplinkos monitoringas. Atsižvelgiant į tai, Monitoringo projekto 2 straipsnio 1 dalies trečiajame sakinyje reikėtų numatyti išimtį ketvirtojo sakinio atžvilgiu (preziumuotina, kad pirmasis ir antrasis sakinyje taikytini visais atvejais). Atitinkamai ketvirtojo sakinio formuluotėje, remiantis trečiojo sakinio dėstymo analogija, reikėtų numatyti požymius, aplinkybes, į kuriuos atsižvelgs sveikatos apsaugos ministras, nustatydamas kriterijus, kuriuos atitinkantys ūkio subjektai privalės vykdyti ūkio subjektų kvapų aplinkos monitoringą. Remiantis analogiškais argumentais, siūlytina taip pat įtvirtinti sąvoką „kvapų aplinkos monitoringas“ su jos apibrėžtimi (analogiškai, kaip „radiologinis aplinkos monitoringas“ Aplinkos monitoringo įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje).

9. Kitos redakcinės ir teisės technikos pastabos bei korekcijos aiškinamajam raštui perduotos rengėjams darbo tvarka.

Dėl kitų aspektų

Teisėkūroje vadovaujamasi proporcingumo principu, reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti (Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktas). Atsižvelgiant į tai, administracinė našta ūkio subjektams turi būti įvertinama ir apskaičiuojama projektų rengimo stadijoje, o ne priimant poįstatyminius teisės aktus, kaip kad nurodo projektų rengėjai rašte, kuriuo projektai pateikti išvadai gauti.

Teisingumo ministras

Rimantas Mockus

Vaida Štrafėlė, mob. tel. +370 600 43406, el. p. vaida.strafele@tm.lt
Sonata Gendvilaitė, mob. tel. +370 645 79296, el. p. sonata.gendvilaite@tm.lt